ATLAS

DO

DZIEJÓW POLSKI

ZAWIERAJĄCY 13 MAPEK KOLOROWANYCH.

PODŁUG NAJLEPSZYCH ŹRÓDEŁ

OPRACOWAŁ

E. NIEWIADOMSKI.

WARSZAWA
NAKŁAD AUTORA
1899 R.
SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI GEBETHNERA I WOLFFA.

PRZEDMOWA.

Ośmielam się tę pracę moją oddać na użytek publiczny raz — ze względu na ogromną doniosłość pedagogiczną geografii w zastosowaniu do historyi — a powtóre — dla zupełnego prawie braku wydawnictw tego rodzaju w naszej literaturze.

Pojedyncze karty ukazujące się tu i owdzie przy najrozmaitszych podręcznikach historycznych są często niezupełnie dokładnie wykonane — a wogóle — nie dają plastycznego i całkowitego pojęcia o stopniowym rozwoju terytoryjalnym państwa, — pojęcia, które wyrabia się tylko na podstawie systematycznie zgrupowanych kart, ilustrujących cały szereg wybitnych w jego dziejach momentów.

Jedyny istniejący podobny atlas — *Lelewela* — jest — popierwsze — wyczerpany, powtóre — niezupełnie odpowiadający dzisiejszym wymaganiom ze względu na liczne niedokładności. Zaś wykonanie techniczne samych kart pozostawia bardzo wiele do życzenia.

Nie śmiemy bynajmniej zmniejszać zasług znakomitego historyka, — sami zresztą obraliśmy jego atlas za podstawę do naszej pracy — tylko zwracamy uwagę, że nauka historyi od jego czasów postąpiła kilka kroków naprzód, sprostowała niektóre błędy, wyjaśniła pewne wątpliwości.

To wszystko należało uwzględnić przy obecnem wydawnictwie.

Przy układaniu kart korzystaliśmy z następujących materyjałów:

1. *Lelewel* — Atlas do dziejów Polski.
2. *Korzon* — Kurs historyi wieków średnich.
3. *Papłoński* — Mapa słowiańszczyzny Lechickiej w w.w. X—XII (do kroniki Helmolda).
4. *Topolnicki* — Mapa Rzeczypospolitej Polskiej.
5. *Babirecki* — *a)* Polska w w. XV. *b)* Rzeczpospolita Polska w w. XVII.
6. *Droysen* — Allgemeiner historischer geogr. Atlas.
7. *Добряковъ* — Учебный Атласъ русской исторіи.

W dwóch ważniejszych wypadkach nie mogły nam wystarczyć te materyjały kartograficzne, jakie nam się udało zebrać. Mam na myśli terytoryjum Rusi halickiej, przyłączonej do Polski przez Kaźmierza Wielkiego (Mapa N 6) i — granicę południową Rzplitej po traktacie Buczackim (Mapa N 9).

Do wykreślenia tych granic posłużył nam *Szujski,* na którego powagę powołujemy się w danym razie (Dzieje Polski. Lwów 1862—6. tom I str. 250—251; tom IV str. 56.)

Jeszcze jedno.

Pracy niniejszej nie uważamy za doskonałą. Będziemy szczerze radzi, jeżeli życzliwa a sumienna krytyka wytknie jej braki i pozwoli ich uniknąć — naszym następcom.

Warszawa, w 1898 r. E. N.

Litografia i Druk Karola Flemminga w Głogowie.

Litografia i Druk Karola Flemminga w Głogowie.

Litografia i Druk Karola Flemminga w Głogowie.

Litografia i Druk Karola Flemminga w Głogowie.

Litografia i Druk Karola Flemminga w Głogowie.

POLSKA
ZA
WŁADYSŁAWA ŁOKIETKA
r. 1333.
DZIERŻAWY LITEWSKIE GEDYMINA.

Litografia i Druk Karola Flemminga w Głogowie..

POLSKA
za
KAZIMIERZA WIELKIEGO
r. 1370.
DZIERŻAWY LITEWSKIE OLGIERDA.

Litografia i Druk Karola Flemminga w Głogowie.

POLSKA
za
KAZIMIERZA JAGIELLOŃCZYKA
r. 1496.

Litografia i Druk Karola Flemminga w Głogowie.

POLSKA
za
STEFANA BATOREGO
r. 1586.

podział ziem według Unii Lubelskiej r. 1569.

Litografia i Druk Karola Flemminga w Głogowie.

Litografia i Druk Karola Flemminga w Głogowie.

Litografia i Druk Karola Flemminga w Głogowie.

Litografia i Druk Karola Flemminga w Głogowie.

Litografia i Druk Karola Flemminga w Głogowie.